

soite

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja
terveyspalvelukuntayhtymä

OSAVUOSIKATSAUS

Tammikuu - kesäkuu
2021

Hallitus 27.9.2021

Sisällysluettelo

Toimitusjohtajan katsaus.....	3
Talouskatsaus	5
Henkilöstökatsaus.....	8
Kuntayhtymän BSC-kortti	12
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	14
Terveyden- ja sairaanhoitopalveluiden toimialue.....	15
Hoidon ja hoivan toimialue	18
Perheiden palveluiden toimialue.....	21
Vammaispalveluiden toimialue	23
Johtamisen ja tuotannon tukipalveluiden toimialue.....	25
Sosiaali- ja terveydenhuollon suoritteet	27

Toimitusjohtajan katsaus

Vuoden alusta käynnistynyt Kestävä Soite –ohjelman tiivis valmistelutyö johti toukokuussa valtuuston päätöksentekopöytätyöhön. Soiten valtuusto hyväksyi Kestävä Soite –ohjelman pienin viilauksin. Ohjelmaan liitetty lisätalousarvio-ratkaisu siirtyi kuitenkin elokuulle. Kestävä Soite –ohjelman myötä toiminnan ja palveluiden kehittämisessä painopiste kohdistettiin digitaalisille ja etäpalveluille. Etänä ensisijassa. Digitaaliset ja etäpalvelut on ensisijainen palvelumuoto, aina silloin kun se on asiakkaan ja potilaan kannalta toimiva ja riittävä keino. Toisena tulevat kotiin tulevat liikkuvat palvelut ja vasta kolmantena sitoudutaan perinteisiin ”seiniin sidottuihin” palveluihin. Toimipisteverkkoa ei ohjelmassa tiivistetty, mutta toimipisteissä olevan palvelun sisältö, paikkamäärät tai aukioloajat määritellään jatkossa tiukemmin palvelutarpeen mukaisesti. Palvelumuodot eivät ole toisiaan pois sulkevia vaan kaikkia tarvitaan rinnan ja vaihtoehtoisina.

Kestävä Soite –ohjelman valmistelussa otettiin käyttöön vahva henkilöstön ja sidosryhmien osallistaminen. Tätä toimintamallia pyritään jatkamaan myös tulevassa Soiten ja myöhemmin hyvinvointialueen valmistelu- ja kehittämistyössä. Kokemus osallistamisesta on ollut myönteinen ja tärkeä. Henkilöstön osallistaminen on koettu lähikohtaisesti erittäin myönteisenä mahdollisuutena vaikuttaa myös Soiten johtamiseen ja prosessien kehittämiseen. Samalla on opeteltu uudenlaista johtamiskulttuuria, jossa osallistamisella on aikaisempaa suurempi merkitys. Kestävä Soite –ohjelman rinnalla on henkilöstö tullut mukaan esihenkilöt ja pilottiyksiköt edellä toimintakulttuurin muutosmatkalle. Soite 2.0 Muutosmatka –koulutusohjelma on yksi esimerkki laajasta hankekokonaisuudesta, joka on tällä hetkellä mahdollistamassa Soiten toiminnan kehittämistyötä. Siinä etsitään eväitä osallistavaan ja osallistuvaan toimintakulttuuriin johtamisessa ja työssä. RU-hanke sekä TSOTEK-hanke ovat myös rahoituskellisesti mahdollistaneet koulutus- ja kehittämistyön käynnistämisen kuntayhtymässä. Kestävä soite –ohjelman valmistelu ja laajat hankkeet ovat tuoneet arkeen uusia mahdollisuuksia, mutta samalla ovat myös lisänneet henkilöstön vastuita, aikataulutuksia sekä hallinnolliseksi koettua työtä.

Kestävä Soite –ohjelma käynnistettiin pitkälti talouden tasapainottamistarpeen vuoksi. Ohjelman myötä painopiste siirtyi toiminnan, palvelusisältöjen sekä johtamisen muutokseen. Tätä kautta Kestävä Soite –ohjelma mahdollistaa todellisen vaikutuksen, mikä toteutuu myös taloudenhallintana.

Vuotta 2021 on värittänyt edelleen korona. Alueen koronatautilanne säilyi maltillisena alkuvuonna, mutta keväällä tilanne paheni merkittävästi ja rauhoittui jälleen juhannukselle ja kesään lähdeettiin perustasolta. Koronan aiheuttamaan varautumiseen, testauksiin ja alkuvuonna käynnistyneisiin rokotuksiin on tarvittu paljon lisätyövoimaa. Vaikka rokotustyö on tuonut runsaasti lisätyötä ja uudistettavia prosesseja Soiteen, ovat rokotteet samalla tuoneet myös turvallisuuden kokemusta ja toivoa helpommasta ja vapaammasta tulevaisuudesta ja arjesta. Rokotuskattavuus oli kesäkuun lopussa hyvällä tasolla, maan keskiarvoa paremmalla. Kesällä koronatyön painopiste oli rokotuksissa.

Kesäkuussa Suomessa tehtiin merkittävä päätös sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta. Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1.2023. Toukokuussa Keski-Pohjanmaalla kokoonnuttiin kuntakokoukseen, jossa linjattiin jo ennakoiden mahdollista hyvinvointialueuudistusta väliaikaisen toimielimen, VATE, toiminnan käynnistämisestä. Päätöksiä toimielimen nimittämisestä tehtäisiin, mikäli lakiuudistus etenee. Käytännössä VATE:n nimitys siirtyi elokuulle ja sen toimikausi alkaisi vasta 1.9.2021. Jo tässä vaiheessa tunnustettiin hyvinvointialueen valmistelun aiheuttama työmäärä, joka tulee sitomaan Soiten henkilöstöä laajasti syksyn ja tulevan vuoden aikana. Henkinen valmistautuminen muutokseen alkoi. Samalla korostui myös tyytyväisyys siitä, että Soite oli jo tässä muodossaan hyvin pitkälti valmis uuteen organisaatioon.

Soiten arkea on värittänyt puhe henkilöstöpulasta. Korona on paikoin sitä selittänyt - lisäksi on tarvittu korona- ja rokotustyöhön - mutta kyse on ollut myös laajemmasta huolesta. Jatkuneen koronan luoma väsymyksen näkyminen kentällä. Lääkäreistä, hoitajista, sosiaalityöntekijöistä jne. on ilmennyt yhä selkeämpi pula. Johtoryhmäpöydässä kaikki toimialueet ovat viikoittain esittäneet huolta siitä, että erityisesti sijaisuuksiin on vaikeuksia löytää tekijöitä. Rekrytoinnin vahvistaminen on noussut tärkeäksi asiaksi ja se on noussut myös Kestävä Soite –ohjelman myötä.

Vuoden toinen neljännes oli tiiviin työn aikaa. Monen jaksamista sekä johdossa, esimiestyössä että perusarjessa on koeteltu. Monen soitelaisen puheissa vilahteli ”kiire” ja kiireen kokemus. Samalla se on kuitenkin ollut myös aktiivisen osallistumisen ja vaikuttamismahdollisuuden aikaa. Rokotukset ovat tuoneet arkeen toivoa ja turvallisuutta. Kesään mennessä sote-ammattilaiset olivat jo pääosin saaneet ensimmäisen rokotuksen. Iäkkäät ja riskiryhmät olivat rokotettu, mikä vähensi riskiä työssä.

Kulunut puolivuosi loi perustaa tulevalle. Ilmassa on muutoksia tuulia. Uskotaan, että tuulet ovat suotuisia ja osallistuvan ja osallistavan kehittämisen kautta olemme matkalla muutoksen myötä yhä sujuvampaan arkeen.

Asiakkaat ja potilaat ovat tänäkin alkuvuonna saaneet hoidon ja hoivan, palvelut. Asiakaspalaute on pääosin myönteistä ja kriittiseen palautteeseen on pyritty vastaamaan kehittämällä toimintaa mahdollisin keinoin. Soite on voinut toteuttaa perustehtävänsä. Onnekkemme koronan vaikutukset alkavat olla palveluiden ja hoidon järjestämisessä vähäisemmät ja rajoitukset eivät juuri enää estä. Hoitovelkaa on voitu purkaa; näin mm. hammashoidossa. Olimme kesäkuussa monilta osin ”normaalissa” toimintamallissa. Huolta herättää kuitenkin koronan aiheuttamat jäljet. Erityisesti sosiaalipalveluiden kasvava tarve, mielenterveyden haasteet, lasten ja nuorten huolta herättävä tilanne ja eristyneisyyden aiheuttamat jäljet alkavat näkyä vähitellen. - Soitea ja soitelaisia tarvitaan nytkin.

Minna Korkiakoski-Västi

toimitusjohtaja

Talouskatsaus

Talousarvion toteutuminen 1.1.-30.6.2021

Talouden osalta Soiten ensimmäistä kuusi kuukautta on ollut tuottojen ja kustannusten kannalta vaikea ennakoita. Koronapandemia on vaikuttanut koko yhteiskunnan toimintaan, ja Soiten osalta siitä on seurannut varautumista, torjuntaa sekä osittaisia toimintojen keskeytyksiä ja rokotusten järjestämistä. Keväällä Soiten alueella koronatilanne paheni merkittävästi mikä aiheutti sulkua sekä osittaista toiminnan alasajoa, lisäsi testausten ja jäljittämistyön määrää, mitkä lisäsivät kustannuksia ja vähensivät tuottoja. Muun aikana Koronasta tästä huolimatta on Soite onnistunut toimimaan lähes normaalisti eri toimialueilla. Toimintatuotot ovat kasvaneet 14,4 milj. € ollen 179,0 milj. €. Kasvu on tullut lähinnä jäsen- ja sopimuskuntien suoritehinnaston ja Kuntamaiseman laskutuksen kasvusta, yhteensä 11,9 milj.€. Covid-19 korvauksia Soite on saanut 1.1.-31.3.2021 ajalle 1,1 M€. 1.4-30.6.2021 ajalle on kirjanpitoon kirjattu arviona koronatukia 0,6 milj. €, yhteensä Covid-19 avustuksia on kirjattu 1,7 milj. €. Kirjanpidossa on tarkennettu jaksotuskäytäntöjä ja edelliseen vuoteen verrattuna tuottoja on jaksotettu enemmän 2021 kuin edellisenä vuonna.

Ulkoiset kulut ovat kasvaneet yhteensä 8,3 milj. € ollen 165,2 milj. €. Suurin kustannuserä on henkilöstökulut 84,6 milj. €, jossa kasvua on 2,6 milj. € edelliseen vuoteen verrattuna. Suurimmat säästöt viimevuoteen verrattuna ovat muissa toimintatuotoissa, jotka olivat 7,9 milj. € ja vähennystä 0,8 milj. € edelliseen vuoteen verrattuna. Tilikauden tulos on 10,1 milj. € ja 6,1 milj. € viimevuotta parempi.

Investoinnit kuutena ensimmäisenä kuukautena ovat olleet 3,1 milj. € ja koko vuoden 2021 investointibudjetti on 15,1 milj. €.

Ennakoitua pitempään kestäneen korona-pandemian aiheuttamista kustannuksista ja korvausmääristä ei ole tietoa, näitä kuluja ei ole sisällytetty vuoden 2021 talousarvioon. Covid-19 aiheuttaa edelleen merkittäviä kustannuksia lähes kaikilla toimialueilla, yhteenlaskettuna arviolta yli 5 milj. €. Koronarokotteita Soite on antanut ensimmäisen puolen vuoden aikana 55.442 kappaletta ja koronatestauksia on tehty yhteensä 39.926 kappaletta (ed.v. 3.121 kpl) Pelkästään näyttötoimen laboratorioskulut ovat tähän mennessä 3,0 milj. € (ed.v. 0,3 milj. €) ja näyttötoimen työaikaan ja suojavälineisiin liittyvät kulut olivat 1,0 milj. €, (ed.v. 0,1 milj. €) eli yhteensä 4,0 milj. € (ed.v. 0,4 milj. €). Valtiolta on haettu korvauksia Covid-19 epidemiasta aiheutuneiden kustannusten ja alijäämän korvaamiseksi. Saatavan korvauksen lopullisesta määrästä ei ole tietoa, mutta ne eivät tule kattamaan aiheutuneita kustannuksia. Viimevuoden korvaukset olivat vajaat 4 milj. € ja kustannukset Soitelle olivat reilusti yli 9 milj. €. Soitelle osoitettu valtionosuus on sairaanhoitopiirille tarkoitettua, erikoissairaanhoidon lisäkustannusten kattamiseen. Peruspalveluiden, rokotusten ja testausten osalta valtiontuki maksetaan suoraan kunnille. Soite ei ole esittänyt näistä erillistä laskua jäsenkunnille, vaan kustannukset ovat jääneet osaksi Soiten normaalia jäsenkuntalaskutusta. Rokotuskustannuksien osalta tavoitteena on, että kunnat kohdentavat saamansa valtiontuet Soitelle.

Soiten valtuusto 24.5.2021 päätti palauttaa Kalajokilaakson kunnille ov KeskiPohjanmaan sairaanhoitopiirin aikaiset peruspääomat, yhteensä 1,4 milj. €. Palautus pienentää Soiten tasetta, mutta ei vaikuta Soiten tulokseen. Soiten taseeseen merkityt summat kunnittain: Alavieska 84 046,53 €, Haapajärvi 166 976,29 €, Kalajoki 572 916,63 €, Nivala 173 094,62 €, Sievi 205 902,66 €, Ylivieska 219 339,86 €, Yhteensä 1 422 276,59 €.

KÄYTTÖTALOUS, M€

	Toteuma 2020	TA 2021	Toteuma 1- 6/2020	Toteuma 1-6/2021	Muutos ed.v €	ind	Muutos-%	Toteuma-%
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	318,0	327,0	152,3	165,6	13,3	108,7	8,7 %	51 %
Maksutuotot	18,1	19,3	8,7	9,5	0,8	108,7	8,7 %	49 %
Tuet ja avustukset	2,9	2,7	0,9	1,4	0,4	146,6	46,6 %	50 %
Muut toimintatuotot	5,4	5,6	2,6	2,5	-0,1	97,6	-2,4 %	45 %
Ulkoiset tuotot	344,3	354,6	164,6	179,0	14,4	108,7	8,7 %	50 %
Palkat ja palkkiot	-145,3	-147,8	-67,3	-69,2	1,9	102,9	2,9 %	47 %
Henkilöstösivukulut	-31,5	-31,5	-14,7	-15,4	0,7	104,9	4,9 %	49 %
Asiakaspalvelujen ostot	-53,4	-56,6	-23,8	-26,9	3,1	113,2	13,2 %	48 %
Muiden palv ostot	-48,0	-49,9	-22,5	-24,4	1,9	108,4	8,4 %	49 %
Aineet, tarv ja tavarat	-28,2	-28,2	-13,4	-14,4	1,0	107,3	7,3 %	51 %
Avustukset	-15,3	-16,7	-6,7	-7,2	0,5	107,2	7,2 %	43 %
Muut toimintakulut	-15,5	-17,0	-8,4	-7,6	-0,8	90,4	-9,6 %	45 %
Ulkoiset kulut	-337,2	-347,6	-156,8	-165,2	8,3	105,3	5,3 %	48 %
TOIMINTAKATE	7,1	7,0	7,8	13,8	6,1	178,0	78,0 %	198 %
Rahoitustuotot ja -kulut yht	0,1	-0,1	0,1	-0,1	-0,2	-50,2	-150,2 %	43 %
Poistot ja arvonalentumiset	-6,7	-6,8	-3,9	-3,7	-0,3	93,4	-6,6 %	53 %
Yli/-Alijäämä	0,5	0,0	4,0	10,1	6,1	254,6	154,6 %	587425398 %

Taulukko: Soiten tuloslaskelma 1-6 /2021

Kuva: Soiten ulkoiset kulut ryhmittäin 1-6/2021 sekä ulkoisten kustannusten muutos kausilta 1-6 /2017 -2021

Jäsenkuntien maksuosuudet

Jäsenkuntien maksuosuudet määräytyvät suoriteperusteisen hinnaston tai Numerus-laskutuksen perusteella. Hinnastolaskutus perustuu suoritteille laskettuun hintaan ja Numerus-laskutus taas laskuttavan yksikön nettokustannuksiin, jotka jaetaan jäsenkunnille aiheuttamisperiaatteella. Jäsenkuntien ennakkolaskutus perustuu Soiten jäsenkuntaraamin jyvittämiseen jäsenkunnille aikaisempien vuosien käytön perusteella. Tämän vuoksi kuntakohtainen toteuma voi poiketa ennakoidusta, vaikka pääsääntöisesti maksuosuuksien kehitys on tasaista. Osavuositarkastuksen kaudella kahdelle jäsenkunnalle yhdeksästä on kertynyt lisälaskutustarvetta. Kauden aikana ei ole tehty potilaskohtaista tasausta eikä suurten kustannusten tasausta.

Jäsenkunta	TA2021				(oikaistu)		tot. vrt.	Muutos-%	
	(ennakot)	tot 1-6/2021	tot 1-6/2020	tot 1-6/2019	tp 2020	tp2019	Tp2020	vrt 1-6/2020	Toteuma-%
Halsua	5 364 287	2 535 366	2 206 473	2 688 761	4 676 250	5 245 729	54,22 %	14,91 %	47,26 %
Kannus	20 432 008	10 277 345	10 103 993	9 640 995	20 233 553	19 175 876	50,79 %	1,72 %	50,30 %
Kaustinen	15 954 459	7 777 477	7 740 440	7 685 224	15 499 639	15 496 307	50,18 %	0,48 %	48,75 %
Lestijärvi	3 660 155	1 719 369	1 556 113	1 608 078	3 221 473	3 390 549	53,37 %	10,49 %	46,98 %
Perho	11 906 274	5 459 056	5 415 193	5 693 280	10 695 591	11 269 776	51,04 %	0,81 %	45,85 %
Toholampi	12 163 782	5 599 273	5 286 998	5 978 957	11 101 524	11 294 203	50,44 %	5,91 %	46,03 %
Veteli	13 955 452	6 747 664	6 398 084	6 370 843	13 319 376	12 926 791	50,66 %	5,46 %	48,35 %
Kokkola	176 221 968	91 088 669	81 988 126	86 224 817	170 763 312	169 043 258	53,34 %	11,10 %	51,69 %
Kruunupyy	24 722 651	12 139 177	10 783 547	11 598 035	23 046 292	23 200 921	52,67 %	12,57 %	49,10 %
Yhteensä	284 381 035	143 343 396	131 478 968	137 488 989	272 557 010	271 043 410	52,59 %	9,02 %	50,41 %
Reisjärvi	0	1 513 204	1 983 032	1 928 265	3 928 677	3 828 173	38,52 %	-23,69 %	
Yhteensä	284 381 035	144 856 601	133 461 999	139 417 255	276 485 687	274 871 583	52,39 %	8,54 %	50,94 %

*osajäsenkunta Reisjärvi ei mukana ennakkolaskutuksessa

TAULUKKO: vertailu vuosiin 2020 ja 2019

Jäsenkuntaosuuksien kasvu edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan on ollut 8,5%. Kasvusta huolimatta jäsenkunnat ovat maksaneet ennakoita suhteessa palveluiden käyttöön 1,2 milj. € vähemmän.

Jäsenkunta	Suoriteperusteinen laskutus 1-6/2021			Lisälasku(-) tai palautus(+)	%	KuntaMaisema-laskutus 1-6/2021			Lisälasku(-) tai palautus(+)	%	Lisälasku(-) tai palautus(+)	
	ennakkoerät yht	laskutus 1-6/2021	toteuma yht			ennakkoerät yht	laskutus 1-6/2021	toteuma yht			ennakkoerät yht	laskutus 1-6/2021
Halsua	0,9	1,0	-0,1	-10 %	1,8	1,6	0,2	13 %	0,1	5,5 %		
Kannus	3,3	3,6	-0,3	-8 %	6,9	6,7	0,2	3 %	-0,1	-0,6 %		
Kaustinen	2,6	3,0	-0,4	-16 %	5,4	4,8	0,6	11 %	0,2	2,5 %		
Lestijärvi	0,6	0,7	-0,1	-13 %	1,2	1,0	0,2	15 %	0,1	6,0 %		
Perho	1,9	1,9	0,0	0 %	4,0	3,5	0,5	12 %	0,5	8,3 %		
Toholampi	2,0	2,2	-0,2	-9 %	4,1	3,4	0,7	16 %	0,5	7,9 %		
Veteli	2,3	2,5	-0,2	-9 %	4,7	4,3	0,4	9 %	0,2	3,3 %		
Kokkola	28,6	36,2	-7,6	-27 %	59,5	54,9	4,6	8 %	-3,0	-3,4 %		
Kruunupyy	4,0	4,7	-0,7	-17 %	8,3	7,4	0,9	11 %	0,2	1,8 %		
Reisjärvi *	0,0	1,4			0,0	0,1						
Yhteensä	46,2	57,0	-9,5	-21 %	96,0	87,8	8,3	9 %	-1,2	-0,8 %		

*Osajäsenkunta Reisjärvi ei mukana ennakkolaskutuksessa

Pasi Hämäläinen

Talousjohtaja

Henkilöstökatsaus

Henkilöstön määrä

Soitessa on kesäkuun lopussa voimassa 4177 palvelussuhdetta. Palvelussuhteita oli 33 edellistä vuotta vähemmän. Määräaikaisten palvelussuhteita oli 36,9 % kaikista palvelussuhteista. On huomioitavaa, että rakenneuudistus- ja tulevaisuuden sotekeskushankkeissa työ tehdään määräaikaissa työsuhteissa. Henkilöstö on keskiältään 42,4 vuotta eli lähes saman ikäistä kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan (42,1).

Henkilöstön lukumäärä 30.6.2021	2021			muutos	2020		
	Vakituiset	Määräaik.	Yhteensä		Vakituiset	Määräaik.	Yhteensä
Virasto							
2000 HALLINTO	10	19	29	1350,00 %	2,0		2,0
2100 JOHTAM. JA TUOTANN. TUKIPALV.	431	232	663	2,63 %	450,0	197,0	646,0
2300 HOITO JA HOIVA	809	484	1289	-8,06 %	849,0	562,0	1402,0
2400 PERHEIDEN PALVELUT	388	242	630	1,78 %	399,0	220,0	619,0
2500 VAMMAISPALVELUT	182	107	288	3,60 %	159,0	120,0	278,0
2600 TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITOPALV.	822	461	1282	1,42 %	844,0	420,0	1264,0
2800 LIIKELAITOKSET	2		2	0,00 %	2,0		2,0
Yhteensä	2644	1542	4177	-0,78 %	2705,0	1517,0	4210,0

Poissaolojen kestojakautuma kalenteripäivinä 1-6/2021									
Virasto	Poissaolojen kestojakautuma								Yhteensä
	1-3	4-10	11-30	31-60	61-120	121-180	181-365	>365	
2000 HALLINTO	6		24						30
2100 JOHTAM. JA TUOTANN. TUKIPALV.	743	655	1266	1752	593				5008
2300 HOITO JA HOIVA	1748	1523	3105	2642	764	282	181	31	10275
2400 PERHEIDEN PALVELUT	675	445	784	1575	476				3955
2500 VAMMAISPALVELUT	334	263	383	527	60		181		1749
2600 TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITOPALV.	1313	1024	2043	3683	1085		1	424	9573
2800 LIIKELAITOKSET			12	35					47
Yhteensä 1-6/2021	4818	3911	7617	10214	2977	282	363	455	30637
Yhteensä 1-6/2020	5536	5232	6193	8819	4229	177	431	1000	31617

Henkilöstön työkyvyn ja työhyvinvoinnin strateginen johtaminen, kehittäminen ja työterveysyhteistyö on ollut hyvää. Osatyökykyisten työntekijöiden polun tarkasteleminen ja työntekijän työkyvyn tukeminen on jatkunut. Tavoitteena on työkyvyn seurannan vastuiden selkeyttäminen entisestään ja kaikkien toimijoiden vastuuttaminen. Varhaisen tuen -mallia kehitetään edelleen Aktiivisen tuen -malliksi. Työntekijän työhön palaamista tuetaan Korvaavan työn -mallilla. Sairauspoissaolojen määrä on **30637** päivää tammi-kesäkuun aikana (v. 2020, **31617**), yllä taulukossa tammi-kesäkuun sekä vakituisen että määräaikaisten henkilöstön sairauspoissaolojen kestojakautuma.

Poissaolot kalenteripäivinä syyryhmittäin 1-6/2021

Virasto	Poissaolon syyryhmä							Yhteensä
	Sairaus, tapaturma	Perhevapaa	Vuosiloma	Koulutus	Virka- matka	Muut virka- ja työvapaat		
2000 HALLINTO	30	21	211	5		240	506	
2100 JOHTAM. JA TUOTANN. TUKIPALV.	5008	7708	9127	292	2	5359	27496	
2300 HOITO JA HOIVA	10275	11381	19470	781		14815	56723	
2400 PERHEIDEN PALVELUT	3955	4619	6999	914	2	6922	23410	
2500 VAMMAISPALVELUT	1749	2125	2587	208	1	2054	8725	
2600 TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITOPALV.	9573	12438	17588	985	6	12775	53364	
2800 LIIKELAITOKSET	47		73				120	
Yhteensä	30637	38292	56055	3185	11	42164	170345	

Vaihtuvuus

Tammi-kesäkuun aikana on eri syistä päätyneitä palvelussuhteita 113, näistä vanhuuseläkkeelle on siirtynyt 39 työntekijää (v 2020 tammi-kesäkuussa yhteensä 32 työntekijää).

Virasto	Päätyneet palvelussuhteet 30.6.2021								Yhteensä
	Päätyneisyys IRTISANOTTU /TYÖ LOPPU	MUU SYY	MUUTTO TOISELLE	OPISKELU	TYÖ- KIVYTT.	TYÖPAIKAN VAIHTO	VANHUUS- ELÄKE		
2000 HALLINTO								0	
2100 JOHTAM. JA TUOTANN. TUKIPALV.			2	2		4	8	16	
2300 HOITO JA HOIVA	1	18	2	2	1	9	19	52	
2400 PERHEIDEN PALVELUT		2				5	4	11	
2500 VAMMAISPALVELUT		6	1			1		8	
2600 TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITOPALV.		5	1		1	11	8	26	
Yhteensä 1-6/2021	1	33	6	2	2	30	39	113	
Yhteensä 1-6/2020	7	25	11	1	4	27	32	107	

Työhyvinvointi ja turvallisuus (myös koulutuspalvelut ja laatu)

Täydenniskoulutus on toteutunut suunnitellusti huolimatta toukokuussa kiristyneistä kokoontumisrajoituksista. Valtakunnalliset, erikoisalakohtaiset kongressit ja seminaarit sekä Soiten omat asiantuntijaluennot ovat toteutuneet etäyhteyksien välityksellä ja tallenteina. Osaamisen näytöt ja kliinisten taitojen harjoitukset on järjestetty pienissä ryhmissä terveysturvallisuus huomioiden. Soiten koulutuspalvelujen tuotanto on lähes tavoitetasolla. Täydenniskoulutuspäivistä 43% on toteutunut omana tuotantona.

SHQS standardin mukaiset itsearviointit suoritettiin vastuu- ja palvelualueille kevään aikana. Itsearviointit kohdistuivat prosessien ohjaamiseen ja kehittämiseen. Sisäiset auditoinnit kohdistettiin Soiten kotiin vietäviin palveluihin, joissa tarkasteltiin prosessien toimivuutta ja integraationäkökulmaa.

Soiten yleistä valmiussuunnitelmaa on päivitetty viime vuoden ajan ja se on hyväksytty johtoryhmässä 17.8.2021. Jalkauttaminen aloitetaan esimiesinfossa ja henkilöstö tullaan perehdyttämään suunnitelmaan erillisen koulutussuunnitelman mukaisesti. Laatuportin turvallisuussuunnitelmien pohjat on avattu keväällä ja esimiesten koulutukset järjestetään syys-lokakuun aikana. Kulunvalvontajärjestelmää on päivitetty yhteistyössä tekniikan kanssa.

Kokonaisturvallisuuden riskiarviointi kohdistui tänä vuonna tuotannon ja toiminnan sekä varautuminen ja kriisinhallinta kriteereihin. Tulosten perusteella tietoisuus häiriötilanteiden vaikutuksista toimintaan tunnustetaan paremmin, jonka perusteella varautuminen ja kriisinhallinta arvon keskiarvo on laskenut edellisestä vuodesta.

ESR-hankkeen työryhmän päivitys Varhaisen tuen –mallista Aktiivisen tuen –malliksi on loppusuoralla. Sovellettuun työhön on ollut sijoitettuna 6 työntekijää.

Yksiköiden työn riskienarvioinnit on siirretty Laatuporttiin. Esimiehet ovat saaneet ohjausta arviointien tekemiseen. Arviointien raportteja on hyödynnetty työpaikkaselvityksissä, jotka ovat toteutuneet työterveyshuollon suunnitelman mukaisesti.

Alkuvuoden aikana käyttöön otettiin haitta- ja vaaratapahtumien (HaVa) ilmoittaminen Laatuportissa. Vastuu- ja palvelualueiden esimiehiä koulutettiin ilmoitusten tekemiseen ja käsittelyyn sekä niiden hyödyntämiseen turvallisuuden ja laadun kehittämisessä ja vaaratapahtumien ennaltaehkäisyssä.

Työyhteisökysely toteutettiin maaliskuuhun vaihteessa.

Resurssikeskus ja sihteeriyksikkö

Soite on edelleen houkutteleva työpaikka. Vakinaisiin toimiin ja virkoihin on saatu hyvin hakijoita. Vuoden alusta on tehty 155 rekrytointipäätöstä. Lääkärien ja sosiaalityöntekijöiden virkojen täyttäminen on edelleen haasteellisinta, joten siihen kokeillaan erilaisia rekrytointipalveluja. Hoitohenkilökunnan saatavuus sijaisuuksiin ja kesälomiin on haasteellista. Siihen panostetaan syksyllä.

Resurssiyksikkö on pystynyt hyvin vastaamaan Koronasta ja Covid-rokotuksista aiheutuneisiin henkilöstötarpeisiin. Sissien kotiosastopäivät on vähentynyt huomattavasti verrattuna viimevuoteen. Kotiosastopäivät 2020 11,5% ja 2021 8,1%. Tiivis yhteistyö yksiköiden kanssa on kehittynyt vielä entisestään. Kesällä hoitohenkilökun-

nan sijaistilanne on ollut haasteellinen ja olemme joutuneet käyttämään sissityövoimaa yksiköiden perusmiehistyksen varmistamiseen. Yhteistyö resurssikeskuksen ja yksiköiden välillä on mahdollistanut hoitohenkilökunnan liikkuvuutta yksiköiden välillä.

Sihteeriyksikön resursseja on kohdennettu koronatyöhön mm. koronarokotusajanvaraukset ja karanteenipäätösten postitus. Sihteeriyksikön sissiresurssit eivät riitä korvaamaan äkillisiä poissaoloja vaan joudutaan käyttämään ulkopuolisia keikkalaisia. Kesäksi on saatu hyvin sijaisia.

Eija-Liisa Heikkilä
Henkilöstöjohtaja

Kuntayhtymän BSC-kortti

Henkilöstön näkökulma

Tavoitteet suunnitelmakaudelle 2021-2023

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Osaamisen vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Verko-opetuksen lisääminen ja kehittäminen online ja tallenteilla Panostetaan henkilöstön perehdytykseen ja mentorointiin Esimiesten perehdytystä kehitetään ja heille suunnataan laaja-alainen integraation huomioiva perehdytys Soiten johtamistehtävään Kehitetään ja tuetaan johtamista johtamiskoulutuksen lisäksi hankkeiden avulla 	<ul style="list-style-type: none"> Jokainen työntekijä on osallistunut ammatilliseen täydennyskoulutukseen tavoitteena suositusten muk. taso Oman koulutuspalvelun tuottamat koulutuspäivät puolet täydennyskoulutuksesta Henkilöstön perehdytyksen verkkosovellus päivitetty v. 2021 loppuun mennessä Jokaisella esimiehellä on johtamistutkinto, useamman vuoden tavoitteena 	<ul style="list-style-type: none"> Edetään suunnitelman mukaisesti koronasta huolimatta Tavoite toteutumassa, 1-6/ tot 43% Siirtyy 2022 alkuvuodelle Soiten seuraava johtamiskoulutus alkaa alkuvuonna 2022
Työhyvinvointi ja työssä jaksaminen	<ul style="list-style-type: none"> Varhaisen tuen sisällöllinen kehittäminen ja korvaavan työn mallin luominen ja käyttöönotto sekä vartu-keskustelujen hyödyntäminen Esimiestyön koulutusellinen tukeminen osallistavaan johtamiseen sekä rohkaisu tarttua työntekijän ja työpaikan tilanteeseen henkilöstöjohtamisessa Lähiesimies ja työyhteisö ovat aloitteellisia psykososiaalisissa kuormitustilanteissa ja tekevät tarvittaessa yhteistyötä työterveyshuollon kanssa Kannustetaan jokaista työntekijää aktiivisuuteen ja vastuuseen omasta työssäjaksamisesta ja myönteisen työpaikkailmapiiirin luomisesta 	<ul style="list-style-type: none"> Vartu-keskustelut käyty ajoissa 100%: sesti Kehitys- ja tavoitekeskustelut käyty 100%:sesti Työtyytyväisyyskysely 1 krt/vuosi, tavoite hyvä Sairaspoissaolojen määrä vähentyy edelliseen vuoteen Sairaspoissaolojen määrä Sote verrokkiyhdyksessä ovat alle keskiarvon vuonna 2021 	<ul style="list-style-type: none"> Toteutettu alkuvuosi 2021 Saadut tulokset olivat lähes kauttaaltaan parempia kuin Kevan valitsemien verrokki-organisaatioiden tulokset. Sairaspäiviä 1-6 2021 = 30 637 2020 = 31 617
Henkilöstön saatavuuden varmistaminen - myönteinen työnantajakuva näkyväksi	<ul style="list-style-type: none"> Soiten brändikirjan ja markkinointiviestintästrategian hyödyntäminen työnantajakuva parantamisessa Ollaan aktiivisia sosiaalisessa mediassa ja tehdään aktiivista yhteistyötä median, oppilaitosten ja yliopistojen kanssa Opiskelijoiden mentorointi ja hyvä harjoittelukokemus Turvataan riittävä vakituinen varahenkilöstö 	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön oman työnantajan suositeluindeksi NPS > 80% Hyvä tulos opiskelijoiden suositelunmittarissa <ul style="list-style-type: none"> Sairaanhoidajilla CLES vähintään 9 Nuorten lääkäreiden yhdistyksen arvio 4-5/5 Vakanssien täyttöasteen nousu (tehtävissä joissa on työvoimapulaa) 	<ul style="list-style-type: none"> 79 % vastaajista suosittelee Soitea työnantajana
Resurssien tehokas käyttö toteutuu	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön osallistaminen oman toiminnan ja prosessien kehittämiseen Edistetään ja edellytetään henkilöstöresurssien liikkuvuutta ja kohdentamista joustavasti eri yksiköiden välillä Täyttöluvat ja vakanssien siirrot, eläkepoistumat, uudet resurssitarpeet tehdään resurssipankin kautta 	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstöresurssien kokonaiskäyttöä koordinoidaan ja ohjataan linjajohdon lisäksi resurssikeskuksen kautta perusteena käyttöasteet ja toiminnanohjaus – malli käytössä 2021 Resurssikeskuksen kotiosastopäivät vähenevät Ulkoisuuden sijaisten käyttö hoitotyössä vähenee 	<ul style="list-style-type: none"> Kotiosastopäivät 1-7 2021 8,1% 1-7 2020 11,5%

Prosessien näkökulma

Tavoitteet suunnitelmakaudelle 2021-2023

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Ehjä, katkeamaton sekä vaikuttava asiakas- ja potilaspolku	<ul style="list-style-type: none"> Digihoitopolkujen käyttöönotto Henkilöstö, asiakkaat ja muut sidosryhmät ovat mukana prosessien ja hoitoketjujen kehittämisessä Tiivis yhteistyö jäsenkuntien kanssa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi Syvennetään toiminnallista integraatiota arjen työssä Palvelualuejohdon yhteistyön tiivistäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Terveysylä ja Omaolo käyttöönotettujen digihoitopolkujen määrä Valtakunnalliset mittarit: <ul style="list-style-type: none"> Hoitotakuu toteutuu terveydenhuollon palveluissa Lainmukaiset käsittelyajat toteutuvat sosiaalipalveluissa 	<ul style="list-style-type: none"> 4 digihoitopolkua käyttöönotettu
Avohoidon ja -palveluiden sekä peruspalveluiden vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Vastaanotto-prosessin uudistaminen Uuden Sote-keskus palvelun kehittäminen Resursseja siirretään avohoitoon ja -palveluihin 	<ul style="list-style-type: none"> Uudistettu vastaanotto-prosessi käytössä koko Soiten alueella 2021 loppuun mennessä Kotona asuvien määrä Soiten alueella kasvaa kaikissa asiakasryhmissä 	<ul style="list-style-type: none"> Ei ole vielä käytössä
Teknologisten ratkaisujen lisääminen palvelun tuottamisessa	<ul style="list-style-type: none"> Lisätään systemaattisesti etähoitoa, robotiikkaa, sensoriteknologiaa ja tekoälyä niillä palvelualueilla missä saadaan parhaat hyödyt 	<ul style="list-style-type: none"> Teknologisten ratkaisujen käyttö lisääntynyt vuodesta 2020 Teknologisten ratkaisujen käyttö laajentunut uusiin käyttötarkoituksiin 	<ul style="list-style-type: none"> Uusia ratkaisuja testattu, pilotoitu ja käyttöönotettu osittain.
Hankkeet (TSOTEK ja RU) osa Soiten prosessien kehittämistä	<ul style="list-style-type: none"> Hankkeet pidetään osana Soiten johtamista ja prosessien kehittämistä 	<ul style="list-style-type: none"> Hanketyön tuloksia alettu hyödyntää Soiten palvelujen järjestämisessä 	<ul style="list-style-type: none"> -Useita uusia sähköisiä palveluja otettu käyttöön Toteuman raportointi Oma-arviointi 5/2021
Tiedolla johtaminen	<ul style="list-style-type: none"> Johtaminen perustuu ajantasaiseen ja oikeaan mitattavaan tietoon joka tuotetaan automaattisesti johdon avuksi Hyödynnetään kansallisesti rakennettuja mittaristoja (esim. sote-palvelupaketit, THL) 	<ul style="list-style-type: none"> Keskeisimmät mittarit on otettu käyttöön ja ne raportoidaan tilinpäätöksessä 	<ul style="list-style-type: none"> Toteutuu

Asiakas- ja potilasnäkökulma

Tavoitteet suunnitelmakaudelle 2021-2023

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Asiakaslähtöinen toimintatapa ja avoin palveluhenkinen organisaatiokulttuuri	<ul style="list-style-type: none"> Ennakkovaikutusten arviointi menetelmää hyödynnetään merkittävien palvelurakenteen muutosten suunnittelussa Systemaattinen asiakaspalautteen kehittäminen ja tiedon hyödyntäminen palveluprosesseissa Laajennetaan viranhaltijapäätösten näkyvyyttä Soiten verkkosivuilla 	<ul style="list-style-type: none"> Ennakkovaikutusten arvioiteja on tehty vähintään 4/vuosi Roidu-asiakaspalautteiden suosittelemaksi (NPS) on palveluittain vähintään vuoden 2020 tasoa Qpro-asiakaspalautteen ka. vähintään 4,0 Saatu asiakaspalautteita näkyvä toiminnan kehittämisessä Viranhaltijapäätösten näkyvyys nettisivuilla laajentunut vuodesta 2020 	<p>1 valmis, 2 valmisteilla NPS-luku parantunut verrattuna vuosiin 2019-2020, LUVUT Qpro 3,8 (nousut kuukausittain kohti tavoitetta)</p> <p>Toteutunut</p>
Soiten palvelut löydetään ja saavutetaan yhä useammin etänä ja sähköisesti	<ul style="list-style-type: none"> Viestintää kehitetään asiakaslähtöisemmäksi ja painotetaan sähköisiä palveluita Lisätään Soiten tunnettavuutta markkinoinnin ja eri viestinnän keinoin Soiten verkkosivujen uudistaminen 2021 	<ul style="list-style-type: none"> Sähköiset palvelut lisääntyvät Verkkosivujen saavutettavuus-indeksi luku kasvaa Myönteinen näkyvyys mediassa on lisääntynyt ja sosiaalisen median kanavien tavoitettavuusmäärät ovat kasvaneet Terveyskylä ja Omaolo otettu käyttöön 	<p>Omaolo on otettu käyttöön. Terveyskylä käyttöönottovaiheessa.</p>
Asiakkaiden ja potilaiden osallisuuden lisääminen hoidossa ja palveluiden kehittämisessä	<ul style="list-style-type: none"> Raadit ja neuvostot toimivat aktiivisesti ja niiden tekemät kehittämissuositukset hyödynnetään toiminnan suunnittelussa Asiakaskokemusten hyödyntäminen kehittämisessä 	<ul style="list-style-type: none"> Maakunnalliset vammais- ja vanhusneuvostot toimivat säännöllisesti Myönteinen näkyvyys mediassa on lisääntynyt ja asiakasraatien, neuvostojen, kokemusasiantuntijoiden sekä asiakaskehittäjäryhmien lausunnot näkyvät päätöksenteossa 	<p>Molemmat neuvostot kokoukset 3/5 Asiakasraatien ja neuvostojen vuosiraportit käsitelty hallituksessa Kokemustoiminnan malli laadittu, otettu käyttöön ja seuranta käynnistetty Kokemustoimijoiden toimeksiantosopimuksia 2, tehtäviä 19</p>

Talous- ja vaikuttavuusnäkökulma

Tavoitteet suunnitelmakaudelle 2021-2023

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Kustannustehokkuus	<ul style="list-style-type: none"> Resurssien ja palvelutarjonnan joustava kohdentaminen palvelukysynnän mukaisesti mahdollistetaan operatiiviselle johdolle Yksikön johto ja tilivelvollinen seuraa kustannuksia ja toimintavolyymiä aktiivisesti ja muutostarpeisiin reagoidaan nopeasti Otetaan käyttöön uusia, innovatiivisia palveluotoja Oman toiminnan rinnalla käytetään suunnitelmallisesti ostopalveluja Laajennetaan etätyön mahdollisuuksia 	<ul style="list-style-type: none"> Toimialueiden taloudellisen ja toiminnallisen analyysi kuukausitasolla toimitusjohtajalle. Tehostunut tilan- ja työajankäyttö Etäpalvelut asiakkaille lisääntyvät 	<p>Toteutuu</p> <p>Tilatehostuminen toteutuu</p> <p>Toteutuu</p>
Jäsenkuntalaskutuksen sote-menojen kasvun hallitseminen tavoitteena kuntien kantokykyä vastaava kustannustaso	<ul style="list-style-type: none"> Palveluverkkoa ja palvelurakennetta (avohoidon vahvistaminen) tarkastellaan huomioiden sekä palvelujen saatavuus palveluotoilun keinoin että kustannukset Toiminnan tuottavuuden varmistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Jäsenkuntien tarvekierokaudet sote-kustannukset ovat maan keskiarvossa vuoteen 2022 mennessä Raami TA2021 (+ 2%) toteutuu jäsenkuntalaskutuksessa 	<p>Toteutuu, indeksi 1-4/2021 on 89</p>
Keskipohtajan keskusairaala on omaa aluettaan laajemman väestön päivystävä sairaala	<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyö naapurisairaanhoidopiiriin ja naapurikuntien kanssa on aktiivista ja huolehditaan Soiten edunvalvonnasta erä-alueella ja valtakunnassa 	<ul style="list-style-type: none"> Jäsenkuntien ulkopuolisen myynnin osuus säilyi vähintään vuoden 2019 tasossa 	<p>1-6/2019 = 14,5 M€ 1-6/2020 = 13,9 M€ 1-6/2021 = 14,1 M€</p>
Soite noudattaa kestävän kehityksen periaatteita toiminnassa ja päätöksenteossa	<ul style="list-style-type: none"> Sosiaalinen työllistäminen huomioidaan hankinnoissa Ympäristöohjelman laatiminen suunnitelmakauden aikana 	<ul style="list-style-type: none"> Sosiaalinen työllistäminen kirjataan hankintaohjeeseen ja sen toteutumisen seuranta on aloitettu Ympäristöohjelma on laadittu 2021 	<p>Kirjattu ohjeeseen Asiaa edistetään KP Työkyky-hankeessa Hankerahoitus saatu</p>
Luottamustoimielimien, jäsenkuntien, operatiivisen johdon talousinformaation kehittäminen strategisella ja operatiivisella tasolla	<ul style="list-style-type: none"> Tiedolla johtamisen kehittäminen Nopeat ja Kohdennetut raportit erilaisille käyttäjille Sisäisen tarkastuksen vahvistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Räätälöityjen raporttien määrä lisääntyy eri käyttäjäryhmissä Verkossa olevien raporttien käytön lisääntyminen Sisäinen tarkastaja 1.1.2021 töissä 	<p>Toteutuu</p> <p>Toteutuu</p> <p>Toteutuu</p>

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa:

1. Kuntayhtymän tehtävien häiriötön toteutuminen ja lainmukaisuus (lakien, määräysten ja sopimusten noudattaminen).
2. Asetettujen tavoitteiden saavuttaminen, toiminnan tuloksellisuus ja tehokkuus sekä hyvän hallintotavan mukaiset menettelytavat.
3. Omaisuuden ja voimavarojen turvaaminen.
4. Taloudellisen ja toiminnallisen tiedon oikeellisuus, riittävyys, ajantasaisuus ja luotettavuus (tietojärjestelmät, raportointijärjestelmät).

Sisäisen valvonnan tilaa on selvitetty toimialueittain tehdyn kyselyn perusteella ja toimialuejohtajat ovat osallttaan raportoineet asiasta toimitusjohtajalle.

Kokonaisarvio organisaation sisäisen valvonnan edellytyksistä ja nykytilasta	☐	hyvä
	☒	tydyttävä
	☐	puutteellinen
	☐	heikko

Toiminnoille on määritelty vastuuhenkilöt, mutta tiedonkulku toimii vastuuhenkilöiltä esimiehille vain osittain. Tavoitteiden saavuttamisen varmistaminen toteutuu pääosin ja tavoitteiden saavuttamista seurataan osittain systemaattisesti. Toimintaprosessit toimivat melko hyvin ja niiden arvellaan olevan kohtuullisen tehokkaita ja vaikuttavia. Henkilöstön toimivalta ja vastuut on pääosin määritelty.

Kokonaisarvio organisaation viranhaltijoiden päätösten ja toiminnan laillisuudesta, taloudellisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta	☒	hyvä
	☐	tydyttävä
	☐	puutteellinen
	☐	heikko

Toimialuejohtajien perehtyneisyys alaistensa viranhaltijoiden päätöksiin on hyvällä tasolla ja he ovat vakuuttuneita päätösten laillisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta. He ovat pääosin vakuuttuneita myös päätösten taloudellisuudesta.

Keskeisiä toimenpiteitä:

- Kokonaisturvallisuuden johtoryhmä on perustettu strategisen johtamisen tueksi vastaamaan kokonaisturvallisuuden kehittämisestä ja koordinoinnista.
- Soitelle on hyväksytty sisäisen tarkastuksen toimintaohje ja vuosisuunnitelma ja toiminta on alkanut.
- Riskien arviointi 2021 on toteutettu vastuualueittain laatuportissa
- Hankintaprosesseja ja menettelyjä koskeva tarkastus on toteutettu ja tulokset on raportoitu hallitukselle sekä esitelty valtuuston iltakoulussa
- Terveiden ja sairaanhoidon toimialueelle kohdistuva tarkastus on suunnitteluvaiheessa

Terveyden- ja sairaanhoitopalveluiden toimialue

Terveyden ja sairaanhoidon toimialueen vuodessa on näkynyt vahvasti koronapandemia sekä jatkuvasti pahe-neva valtakunnallinen hoitajapula. Koronapandemian osalta ensimmäinen vuosineljännes menttiin kohtalaisen rauhallisissa merkeissä, jossa lähinnä näytteenotto, tartunnanjäljitystyö ja koronarokotukset vaativat lisäresurs-sia, mutta mitään suurempia tartuntaryppäitä ei alueella tuolloin ilmennyt. Toukokuussa tilanne kuitenkin heik-keni erittäin nopeasti ravintolasta liikkeelle lähteneen tartuntaketjun takia, joka ammattioppilaitokseen päästy-ään lähti leviämään alueella erittäin nopealla tahdilla. Tämä johti siihen, että Soiten alue siirtyi nopeasti Suomen ja Euroopan parhaasta tilanteesta Suomen koronailmaantuvuustilaston kärkeen. Tartunnat levisivät aiempiin tartuntaketjuihin verrattuna poikkeuksellisen nopeasti, ja tartunnan aiheuttajaksi selvisi koronaviruksen Intian variantti eli nk. deltavariantti. Vasta laaja-alaiset etäopiskeluun siirtymiset rauhoittivat tilanteen, ja koulujen ke-sälomien alkaessa alueellinen epidemia oli saatu kuriin. Terveyden ja sairaanhoidon toimialueen alle kuuluvan koronakustannuspaikan kulut 1-6/2021 olivat 1,3 M€, ja muiden tesian yksiköiden koronaan liittyvien ostojen (pääasiallisesti Nordlabin koronanäyteanalyysit) kulut 1,2 M€. Lisäksi mm. kertakäyttöisten suojainten sekä suo-jakäsineiden kulut ovat viime vuoteen verrattuna nousseet 0,26 M€, johtuen koronan aiheuttamasta lisäänty-neestä suojainten käytön tarpeesta. Tämän lisäksi mm. sisäisiä sijaisia on tarvittu runsaasti koronan aiheuttamaa lisätarvetta paikkaamaan, ja myös lääkäreiden työmäärä päivystyksessä on noussut koronan aiheuttamien toimin-tamuutosten takia.

Yhteispäivystyksen käyntimäärät ovat tammi-kesäkuun ajalta marginaalisesti nousseet viime vuoteen verrat-tuna (+2,7%). Huolestuttavaa tässä kuitenkin on se, että erinäisten toiminnanmuutosten (vastaanoton toimin-nanmuutokset, päivystysapupuhelin) myötä viime vuoden aikana laskuun saadut yhteispäivystyksen käyntimää-rät ovat lähteneet taas keväällä nousuun ja viikoittaisissa käyntimäärissä on noustu toiminnanmuutoksia edel-täneelle alkuvuoden 2020 tasolle. Kun tässä huomioidaan se, että koronapandemian myötä päivystyksen toi-mintatapaa on muutettu (infektiopotilaat hoidetaan erillisellä linjastolla) ja infektiolinjan potilaat ovat aiempaa vaativampia (tutkimuksia ja seurantaa tarvitaan enemmän), on päivystyksen työmäärä kasvanut selkeästi. Tämä näkyy toisaalta myös tuotoissa, yhteispäivystyksen myyntituottojen kasvettua tarkastellulla ajanjaksolla 72% (+4,3 M€). Tuottojen kasvu johtuu siitä, että enemmän tutkimuksia ja hoitoa vaativista potilaista laskutettava suorite on tavallista peruskäyntiä kalliimpi.

Somatiikan palvelualueen käyntimäärissä on 14,9% nousu viime vuoteen verrattuna. Tässä on kuitenkin huomi-oitava se, että keväällä 2020 koronaan varautuminen aiheutti laskua käyntimäärissä kaikkialla Soitessa (ja myös valtakunnallisesti), osin organisaatiosta johtuvista syistä, mutta myös sen vuoksi että potilaat eivät hakeutuneet silloin hoitoon. Käyntimäärissä on kuitenkin merkittävää nousua myös vuoteen 2019 verrattuna, ja vaikka nou-sua on nähtävissä useimmissa yksiköissä, merkittävin nousu nähdään silmätautien klinikassa jossa käyntimäärät ovat nousseet viime vuodesta +1612 käyntiä (33%) ja vuodesta 2019 jopa +2797 käyntiä. Myös saapuneiden läheteiden määrä on noussut 11,6%, ja noususta vastaa jäsenkuntien potilaiden läheteet, ulkokuntalaisten lä-heteiden määrän pysyttyä suunnilleen ennallaan. Leikkauksia on toteutettu 21% viime vuotta enemmän, mutta viime vuonna leikkausmäärissä tapahtui merkittävä lasku koronapandemian alussa. Käytännössä leikkausmää-rissä ollaan samalla tasolla kuin vuosina 2017-2019. Osastohoitopäivissä nousua on viime vuoteen verrattuna 4,3%, mutta silti ollaan matalammalla tasolla kuin vuosina 2017-2019. Myös somatiikan palvelualueella suorite-perusteinen laskutus on noussut selkeästi viime vuoteen verrattuna (+38,7% ja +9,6 M€), heijastellen viime

vuotta suurempia käynti-, leikkaus- ja osastohoitopäivien määriä. Merkittävin osa tuottojen kasvusta (+6,4 M€) tulee kirurgian ja onkologian vastuualueelta. Jäsenkuntien suoriteperusteinen laskutus on kasvanut enemmän (+47,6%) kuin sopimuskuntien (+13,4%) tai muiden kuntien (+0,9%).

Kuntoutuksen ja neurologian osalta viime vuonna aloitettu paikkamäärien vähennys neurologian ja vaativan kuntoutuksen osastolla saatiin tavoitteeseensa alkuvuodesta 2021. Tämä näkyy 15,8% laskuna hoitopäivien määrässä. Palvelualueen käyntimäärät ovat nousseet 5,9%. Palvelualueella on tehty hinnaston tarkistuksia vuodelle 2021 erityisesti vaativan neurologian ja vaativan kuntoutuksen hoitopäivien osalta vastaamaan yleistä valtakunnallista tasoa. Tämä heijastuu myyntituottojen määrään, jotka palvelualueella ovat nousseet 9,1%.

Vastaanottopalveluissa on merkittävää kasvua niin vastaanottokäyntien osalta (+81,9%), kuin puheluiden osalta (+64,0%), näiden taustalla on kuitenkin pääosin koronasta johtuvat kontaktit. Myös sähköisen asioinnin kontaktit ovat kasvaneet 150%. Koronakontakteja kaikista hoitokontakteista (käynnit, puhelu, sähköinen asiointi) on ollut 39%, joten todellisuudessa ei-koronasta johtuvien hoitokontaktien määrä on vuoden 2021 aikana lisääntynyt 8,8 % viime vuoteen verrattuna. Vastaanottopalveluissa on työstetty Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeeseen liittyvää uudistusta, jolla pyritään vaikuttavampaan ja suunnitelmallisempaan hoitoon, sekä sen myötä myös parempaan hoitoon pääsyyn.

Suun terveydenhuollossa korona aiheutti viime vuonna merkittävää hoitajonon, kun mm. suojauspulasta johtuen käyntejä jouduttiin perumaan. Suun terveydenhuollossa on jouduttu normaalin työn lisäksi purkamaan hoitajonon oman henkilökunnan lisätyöllä, vuokratyövoiman avulla sekä palvelusetelin avulla. Soiten suun terveydenhuollon käyntimäärät ovat viime vuoteen verrattuna lisääntyneet 43,7%, mutta tässä siis on huomioitava se, että viime vuonna käyntimäärissä tapahtui merkittävä romahdus. Jonojen purkamistarpeen ja lisääntyneen toiminnan myötä myös suun terveydenhuollon kulut ovat kasvaneet viime vuodesta 26%, ollen siitä huolimatta vain 2,4% korkeammalla kuin vuonna 2019. Perusterveydenhuollon koronakustannuksiin (tesan palveluiden osalta suun terveydenhuollon koronajonojen purku, sekä koronavastaanotot, neuvonta, tartunnanjäljitys ja näytteenotto) on valtio maksanut koronatukea suoraan kunnille.

2021 vuoden aikana alati kasvavan haasteen koko terveyden ja sairaanhoidon alueella on aiheuttanut henkilöstöpula, jossa aiempaa selkeästi vaikeampana on näyttäytynyt hoitajaresurssin riittävyys. Erityisesti sijaisten saatavuus on ollut vaikeaa, ja mm. kesälomakaudella on jouduttu osastopaikkoja supistamaan väliaikaisesti hoitajapulan takia. Myös koronan aiheuttama lisätyö (tartunnanjäljitys, näytteenotto, koronapotilaiden hoito sairaalassa) on aiheuttanut merkittävästi lisäkuormitusta henkilöstölle, ja käytännössä tilanteista on selvitty vain henkilökunnan joustavuuden ansiosta.

Tuloslaskelma, tuhatta€	Tot 1-6/2020	%lv	Tot 1-6/2021		Muutos €	Muutos %	Tp 2020	Ta 2021
Toimintatuotot yhteensä	74 575,4		87 722,2		13 146,8	118 %	161 406,2	150 732,6
Palkat ja palkkiot	-23 908,5	-32,1 %	-25 171,6	-28,7 %	1 263,1	105 %	-52 238,1	-52 167,9
Henkilöstösivukulut	-5 060,6	-6,8 %	-5 503,3	-6,3 %	442,8	109 %	-11 049,1	-11 109,2
Asiakaspalvelujen ostot	-6 703,9	-9,0 %	-7 724,8	-8,8 %	1 020,9	115 %	-16 996,8	-15 712,1
Muiden palvelu ostot	-8 645,6	-11,6 %	-10 039,1	-11,4 %	1 393,5	116 %	-20 437,1	-17 205,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 029,7	-12,1 %	-9 906,9	-11,3 %	877,2	110 %	-18 897,8	-19 176,4
Avustukset	-332,0	-0,4 %	-606,8	-0,7 %	274,8	183 %	-843,6	-829,6
Muut toimintakulut	-1 217,0	-1,6 %	-1 303,0	-1,5 %	86,0	107 %	-2 456,3	-2 715,7
Ulkoiset kulut	-54 897,3	-73,6 %	-60 255,5	-68,7 %	5 358,2	110 %	-122 918,9	-118 916,5
Sisäiset kulut	-16 722,3	-22,4 %	-18 039,4	-20,6 %	1 317,1	108 %	-32 594,8	-36 557,7
Toimintakulut yhteensä	-71 619,6	-96,0 %	-78 295,0	-89,3 %	6 675,3	109 %	-155 513,7	-155 474,2
Toimintakate	2 955,8	4,0 %	9 427,2	10,7 %	6 471,4	319 %	5 892,5	-4 741,6
Rahoitustuotot ja -kulut yht	-0,7	0,0 %	-0,5	0,0 %	-0,2	73 %	-7,4	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-943,5	-1,3 %	-878,4	-1,0 %	-65,1	93 %	-1 622,0	-1 618,2
Yli-/Alijäämä	2 011,6	2,7 %	8 548,3	9,7 %	6 536,7	425 %	4 263,1	-6 359,8

Taulukko: Terveyden- ja sairaanhoitopalveluiden toimialueen tuloslaskelma 1-6/2021

Lotta Seppinen

Ylilääkäri, vs. toimialuejohtaja

Hoidon ja hoivan toimialue

Ikäihmisten palveluissa vanhuspalvelulain mukaiset määräajat toteutuvat yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta. Kotona asuvien > 75- vuotiaiden osuus 30.6. oli 92,2%. Tässä osavuosikatsauksessa ja jatkossa käytämme mahdollisimman luotettavan tiedon saamiseksi tilastokeskuksen ennakkotietoa yli 75- vuotiaista aiemman asiakas- ja potilastietojärjestelmästä saadun tiedon sijaan. Viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna kotona asuvien osuus on lievästi vähentynyt. Ympäri vuorokautisessa hoidossa asui vastaavasti 7,8% > 75 – vuotiaista. Keskeisten palveluiden peittävyystiedot taulukossa 1.

Taulukko 1. Palveluiden peittävyys laskentahetkellä (lh) 30.6.2021 tai kumulatiivisesti (kum) 1-6 2021

Kunta	Yli 75- v Tieto 30.6.2021	Kotona as.Tavoite 93 % (lh)	Omais- hoito Tavoite 6 % (kum)	Koti- hoito Säänn. Tavoite 13,5 % (lh)	Tepa Tavoite 6-7 % (lh)	Laitos Ta- voite 0- 0,5 % (lh)	Jakso- hoito 1 % (lh)	Sairaala- hoidossa (PTH) lyhyt- aikaishoito alle 1 % (lh)
Halsua	185	89,7%	9,2%	14%	10,3%	0 %	1,6%	1,6%
Kannus	563	93,3%	9,6%	14,9%	6,7%	0%	1,0%	1,4%
Kaustinen	480	92,7%	6,7%	7,8%	7,3%	0 %	0,8%	1,0%
Kokkola	4812	92,7%	5,8%	11,5%	7,2%	0,1%	0,8%	0,7%
Kruunupyö	813	89,5%	5,2%	12,3%	10,5%	0%	1,3%	1,1%
Lestijärvi	100	90%	6,3%	13,0%	10%	0 %	0%	3%
Perho	282	91,8%	8,9%	11,7%	8,2%	0 %	0%	1,1%
Toholampi	400	94%	9%	5,3%	6%	0 %	1,5%	0,8%
Veteli	417	91,6%	7,4%	12,3%	8,4%	0 %	0,7%	1,4%
Yhteensä	8052	92,2%	6,5%	11,5%	7,7%	0,1%	0,9%	0,9%

Talouden osalta kasvua ulkoisissa kuluissa n. 0,35 M€ viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna, kun taas toimintatuotot laskussa. Kestävä Soite ohjelman mukaisia toimenpiteitä on käynnistetty. Toiminnan tuottavuutta on voitu lisätä digitaalisia palveluita lisäämällä, jolloin palvelua on voitu kohdentaa täsmällisemmin. Ostopalveluiden kulukasvua selittää 2 tehostetun palveluasumisen yksikön (Emeliehemmet ja Kotiranta) liisäys verrattuna vuoteen 2020, yhteensä 77 paikkaa. Tämä muutos vuositasolla lisää asiakaspalveluiden ostoja n. 3,5 M€.

Koronakontakteja kotiin järjestettävissä palveluissa on kirjattu alkuvuoden aikana 715. Korona-rokotukset saatiin 2. rokoteannoksen osalta päätökseen touko-kesäkuun aikana. Korona-eristysvuorokausia on kirjattu ympärivuorokautisissa palveluissa alle 20 vrk. Koronan vuoksi kuntouttavat päivätoiminnot, senioreiden terveystieteet ja omaishoitajien terveystarkastukset ovat olleet tilapäisesti kokonaan tai osin keskeytyksessä. Asiakkaille on kohdennettu palvelua muilla tavoin ja heidän jaksamisestaan pyritty kaikin tavoin huolehtimaan. Näiden toimintojen keskeytykset eivät ole jatkossa toivottavia.

Perhehoidon yhteistyöverkosto on käynnistetty. Perhehoito on alueella edelleen hyvin vähäistä. Omaishoidon > 75-vuotiaiden asiakkaiden määrä 1-6 ajanjaksolla oli 525 (v. 2020 531). Tehostetun kotikuntoutumisen kuntoutusjaksojen määrä kasvoi n.38%:lla viime vuoden vastaavaan verrattuna. Interventiojakson läpikäynneistä n. 50%:lla laitoshoidon joutumisen uhka poistui. Kotihoidosta intensiiviselle kuntoutusjaksolle tulevien asiakkaiden määrä on kasvussa. Kesäkuun RAI -tulosten perusteella laitoshoidon joutumisen riski oli suurentunut n. 30%:lla kotihoidon asiakkaista. Kotihoidossa kuvapuheluiden osuus kaikista kotihoidon käynneistä oli 30.6. 5,2% (31.3.2021 4,8% ; 31.12.2020 2,7%). Evondos lääkeautomaattien määrä 134 (31.12.2020 :116). Kotihoidon käyntimäärät ovat kasvaneet n.15 000 käynnillä (5,2%) viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Yöpartio toimintaa on edelleen vain Kokkolan kaupungin alueella. Yöpartio toiminnan laajentaminen, kotisairaala toiminnan ja kotiin järjestettävien palveluiden kehittäminen tavoitteena. Muutamia kuntoutuspotilaita on molempien jokilaaksojen kotisairaaloissa hoidettu. Sekä palliatiivisen (3%) että geriatrisen poliklinikan (24%) käyntimäärät ovat kasvussa, jota selittää osittain viime vuoden koronavaikutus käyntimääriä laskevasti.

Jaksohoidon paikkoja on käytössä yhteensä 89. Osastojen Ventus 2 ja 3 muutos kuntouttavaksi jaksohoidoksi on käynnissä, laitoshoidon paikkoja on jäljellä yhteensä 6. Jaksohoito SAS toiminta osana potilasohjauksen protokollaa on jatkunut ja toiminnassa korostuu monialainen yhteistyö. Jaksohoidossa ajalla 1-6/2021 suunniteltujen hoitajaksojen määrä koko alueen jaksohoitoyksiköissä oli 1509 (1368/2020). Sairaalasta jaksohoitoon tuli 165 (199/2020) asiakasta ja heistä 84 (125/2020) siirtyi jakson jälkeen omaan kotiin. RAI arvioinnin mukaan 73,5%:lla jaksohoidon asiakkaista on suurentunut riski joutua laitoshoidon. Yleislääketieteen osastojen nettohoitopäivät ovat lisääntyneet viime vuoteen verrattuna, jolloin koronan vuoksi huhti-toukokuussa osastohoito päivät tippuivat ennätysalalla. Nettokuormitus 1-6 ajanjaksolla 97,5% (v. 2020/85 %). Tehostetun palveluasumisen oman toiminnan paikkoja oli 30.6. käytössä 405 ja ostopalveluissa 298. Jonotusaika vaihteli 2-3 kk välillä. Tehostettua palveluasumista jonotti 30.6. yhteensä 65 henkilöä. Yhteensä paikkoja oli käyttämättä reilut 30. Ostopalvelut eivät kyenneet ottamaan paikkojaan täyteen henkilöstöpulan vuoksi ja omassa toiminnassa Teerijärven Heimbon remontti vaikutti käytössä olevien paikkojen vähenemiseen.

Tuloslaskelma, tuhatta€	Tot 1-6/2020	%lv	Tot 1-6/2021		Muutos €	Muutos %	Tp 2020	Ta 2021
Toimintatuotot yhteensä	45 785,4		45 034,5		-750,8	98 %	91 973,1	99 486,8
Palkat ja palkkiot	-18 762,7	-41,0 %	-18 013,9	-40,0 %	-748,8	96 %	-38 468,4	-39 348,0
Henkilöstösivukulut	-4 120,9	-9,0 %	-4 029,2	-8,9 %	-91,7	98 %	-8 391,7	-8 474,9
Asiakaspalvelujen ostot	-4 829,3	-10,5 %	-6 779,7	-15,1 %	1 950,5	140 %	-9 864,7	-13 478,6
Muiden palvelut	-4 017,4	-8,8 %	-3 727,6	-8,3 %	-289,8	93 %	-8 373,9	-9 355,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 172,2	-2,6 %	-1 031,9	-2,3 %	-140,3	88 %	-2 427,2	-2 283,4
Avustukset	-2 041,3	-4,5 %	-2 147,0	-4,8 %	105,7	105 %	-4 641,3	-4 818,4
Muut toimintakulut	-3 250,6	-7,1 %	-2 810,5	-6,2 %	-440,1	86 %	-6 145,6	-6 854,1
Ulkoiset kulut	-38 194,4	-83,4 %	-38 539,9	-85,6 %	345,5	101 %	-78 312,7	-84 612,8
Sisäiset kulut	-7 555,2	-16,5 %	-6 478,9	-14,4 %	-1 076,4	86 %	-13 611,6	-14 814,0
Toimintakulut yhteensä	-45 749,7	-99,9 %	-45 018,8	#####	-730,9	98 %	-91 924,3	-99 426,8
Toimintakate	35,7	0,1 %	15,7	0,0 %	-20,0	44 %	48,9	60,0
Rahoitustuotot ja -kulut yht	-1,4	0,0 %	-0,4	0,0 %	-1,0	31 %	6,0	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-34,3	-0,1 %	-15,3	0,0 %	-19,0	45 %	-54,9	-60,0
Yli-/Alijäämä	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0 %	0,0	0,0

Taulukko: Hoidon ja hoivan toimialueen tuloslaskelma 1-6/2021

Ritva Jämsä
Toimialuejohtaja

Perheiden palveluiden toimialue

Covid-19 epidemian vaikutukset ovat selkeästi nähtävissä. Epidemian aiheuttama sosiaali- ja terveyspalvelujen kysynnän notkahdus on oiennut. Aikuispsykiatrialla osastohoidon kuormitus on edelleen tavanomaista matalampaa. Palvelujen kysyntä on kasvattanut erityisesti lasten ja nuorten erityispalveluiden sijaisten palkkakustannuksia. Samanaikaisesti henkilöstön saatavuudessa on ollut suuria haasteita aikuispsykiatrien, lastenneurologien, psykologien, sosiaalityöntekijöiden, ruotsinkielisten terveydenhoitajien ja erikoissairaanhoidon sairaanhoitajien osalta. Lääkäripalvelujen saatavuus neuvolaan, koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon ei ole toteutunut suositusten mukaisesti. Sosiaalityöntekijöiden puuttuminen lastensuojelussa ja perhesosiaalityössä kuormittaa muuta henkilökuntaa. Johtavien sosiaalityöntekijöiden tilanne on kuormittavin, koska he tekevät puuttuvien sosiaalityöntekijöiden työt. Henkilöstötilanteesta on järjestetty neuvotteluja työsuojelun edustajien, luottamusmiesten ja johdon kanssa. Tilanteeseen etsitään pidemmälle kantavaa ratkaisua. Kuormittuneessa tilanteessa myös työterveyteen on henkilöstölle/tiimille järjestetty käyntejä. Henkilöstövajauksen takia maakunnan terveysosiaalityön tehtävät on osittain hoidettu Kokkolasta käsin puhelimitse tai etäyhteyden (Teams) välityksellä.

Lasten- ja nuorisopsykiatrialla läheteet, käynnit ja käyntien haasteellisuus ovat lisääntyneet. Lasten ja nuorten somatiikalla on tuettu voimakkaasti Soiten keskitettyä näytteenottoa ja tartunnanjäilyä; erikoissairaanhoidon omaa ajanvarauksellista toimintaa on jouduttu väliaikaisesti supistamaan. Lastenpäivystyksen koronatestaus ja toimialueen vuoksi käyttämät suojarusteet ovat lisänneet toimialueen kustannuksia. Aikuispsykiatrian avohoidossa läheteiden määrä ja asiakasmäärä on lisääntynyt huomattavasti. Avohoidon mielenterveyspalvelujen tarve on merkittävästi lisääntynyt. Kokonaisasiakasmäärä ei silti ole lisääntynyt, koska hoitoja on saatu myös päätettyä. Kokkotyösäätiön konkurssi alkuvuonna 2021 on työllistänyt Mielenterveyskuntoutujien asumis- ja tukipalvelujen vastuualueita, jota on pitänyt vahvistaa uudella henkilöstöresursseilla. Asiakkaille on järjestynyt sosiaalista kuntoutusta Green Care toimintana sekä työ- ja päivätoimintana. Kuntouttavassa työtoiminnassa on muodostunut tarve Kaustisen pajatoimintaan, koska asiakkaille ei ole mahdollista kulkea Veteliin pajalle. Kotouttamispalveluissa maahanmuuttajia on integroitu eri teemoin suomalaisen yhteiskuntaan; tilaisuuksia järjestetty erityisesti Koivutuvan tiloissa. Kotouttamispalveluiden asiakkaat ovat lisänneet sähköisten palvelujen käyttöä. Villa Elbassa on järjestetty lasten monikulttuurisuusleirejä yhteistyössä kotoutumispalveluiden kanssa.

Lastensuojelussa on monipuolisesti osallistettu kokemusasiantuntijoita, nuoria ja asiakasperheitä mm. monialaiseen lastensuojeluhankkeeseen, Elämässä Eteenpäin (YEE)- hankkeeseen ja Lastensuojelun systemisiin viikkotiimeihin.

Terveyskylän verkkosivustolle integroituneiden lasten ja nuorten erityispalveluiden sähköisten palveluiden toteuttaminen on edennyt. Nuorisopsykiatrian akutiimitoiminta on vakiintunut, osoittautunut tehokkaaksi ja tukee perustasoa. Nuorten yhteisön päiviä lisätty lisääntyneen tarpeen vuoksi.

Tulevaisuuden sote-keskus hankkeessa jatkettu sosiaalityön ja monialaista yhteistyötä, kuntoutuksen ja PTT –mallin päivittämisen puitteissa. Aikuissosiaalityö jatkaa myös Työkykyhankkeen kehittämistyössä liittyen työkyvyn tuen mallin luomiseen sote-keskukseen. Kotoutumispalveluiden ja aikuissosiaalityön osallistuminen yhteistyöhön ja kehittämistyöhön Kokkolanseudun työllisyyden kuntakokeilun kanssa on jatkunut säännöllisesti. Yliopistokeskus Chydeniuksen hallinnoima TASOS Taloudellinen osaaminen ja sosiaalinen osallisuus hanke jatkunut. Tulevaisuuden sotekeskushankkeessa perhekeskuspalvelujen asetettu tavoite on ollut helppo ja nopea avunsaanti. Hankkeen avulla on voitu palkata kehittäjäperheohjaaja, joka tapaa perheitä 1-5 kertaa. Kyseessä on varhaisen tuen perheohjaus, jota kautta perheet saavat apua, ohjausta ja neuvontaa. Palvelu on otettu hyvin vastaan.

Asumispalvelujen kilpailutusprosessi on aloitettu kevään aikana. Tavoitteena kilpailuttaa mielenterveys- ja päihdepalvelujen asumispalvelut vuodenvaihteessa 2021-2022. Addiktum yhtiön koordinoima kehittämishanke jatkuu syksyllä 2021.

Lastensuojelun perhehoidossa on sijoitettuna 98 ja laitoshoidossa 43 asukasta. Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden puuttuminen ja suuri vaihtuvuus näkyvät mm. asiakkaiden tilanteisiin viiveellä vastaamisena ja pitkäjänteisessä työskentelyssä. Koronarajoitteiden myötä asiastapaamiset yhä enemmän ulkoilun merkeissä tapaamisia ja etäyhteyden hyödyntämistä. Perhevalmennuksen kehittäminen on käynnistetty yhdessä lapsiperheiden kanssa. Lapsiperheiden palveluohjausta hyödynnetään jatkuvasti sekä puhelimitse että sähköisesti. Neuvolapalveluiden lapsivaikutusten arviointi (LAVA) on käynnistynyt toukokuussa. Päivätyötä tekevien hoitotyöntekijöiden työaika on muutettu joustavammaksi 31.5. alkaen palvelujen laadun parantamaksi. Opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitaja on osallistunut mielenterveyden IPC työmenetelmän koulutukseen.

Lasten ja nuorten erityispalveluissa ja päihdepalveluissa on sairastettu tavanomaista vähemmän. Psykiatrian avohoidossa sairauspoissaolot ovat lisääntyneet merkittävästi, jopa 50% enemmän viimevuoteen verrattuna, tähän ovat vaikuttaneet mm. pidemmät sairauslomat.

Aikuissosiaalityössä on laajennettu koko vastuualueelle käyttöön Tehty asiakastyö –merkinnät helpottamaan suoritteiden keräämistä, raportointia ja resurssien käytön suunnittelua. Kotoutumispalveluissa asiakkaiden määrä on jonkin verran vähentynyt asiakkaiden paikkakunnalta muuton vuoksi ja uusien kiintiöpakolaisten tulon viivästymisen vuoksi Henkilökunta on osallistunut Soiten tulkkauksiin liittyvän kilpailutuksen kriteerien työstämiseen.

Koronaepidemian aiheuttamat lisäkustannukset ovat olleet n. 80 000 e henkilöstökuluja, n. 500 000 näytteenotto-/koronatestikuluja ja n. 500 000 euroa erikoissairaanhoidon menetettyä ulkokuntamyyntiä. Toimialue on pysynyt vuodelle 2021 asetetussa budjetissa.

Tuloslaskelma, tuhatta€	Tot 1-6/2020	%lv	Tot 1-6/2021	Muutos €	Muutos %	Tp 2020	Ta 2021
Toimintatuotot yhteensä	35 767,9		36 389,5	621,7	102 %	73 235,2	76 246,4
Palkat ja palkkiot	-11 362,2	-31,8 %	-11 752,4	390,2	103 %	-24 582,6	-25 423,7
Henkilöstösivukulut	-2 524,0	-7,1 %	-2 668,0	144,1	106 %	-5 415,7	-5 402,5
Asiakaspalvelujen ostot	-8 950,6	-25,0 %	-8 667,7	-282,9	97 %	-18 569,3	-17 918,4
Muiden palvelu ostot	-2 572,1	-7,2 %	-3 115,7	543,6	121 %	-5 801,3	-3 900,7
Aineet, tarv ja tavarat	-621,7	-1,7 %	-639,0	17,3	103 %	-1 405,7	-1 101,4
Avustukset	-794,7	-2,2 %	-612,2	-182,6	77 %	-1 621,7	-1 815,8
Muut toimintakulut	-734,5	-2,1 %	-680,4	-54,0	93 %	-1 515,1	-1 527,9
Ulkoiset kulut	-27 559,8	-77,1 %	-28 135,5	575,7	102 %	-58 911,5	-57 090,4
Sisäiset kulut	-5 998,0	-16,8 %	-5 561,7	-436,3	93 %	-10 596,4	-12 706,1
Toimintakulut yhteensä	-33 557,8	-93,8 %	-33 697,2	139,4	100 %	-69 507,9	-69 796,5
Toimintakate	2 210,1	6,2 %	2 692,4	482,3	122 %	3 727,3	6 450,0
Rahoitustuotot ja -kulut yht	-0,1	0,0 %	-0,5	0,4	380 %	-0,3	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-26,6	-0,1 %	-25,0	-1,5	94 %	-44,6	-45,8
Yli/-Alijäämä	2 183,4	6,1 %	2 666,8	483,4	122 %	3 682,4	6 404,1

Taulukko: Perheiden palveluiden toimialueen tuloslaskelma 1-6/ 2021

Vammaispalveluiden toimialue

Avopalveluiden vahvistamista on jatkettu ja Avohuollon tiimin käyntien määrä on lähes kaksinkertaistunut. (1-6/20 yht. 703 käyntiä, 1-6/21 yht. 1288 käyntiä.) Avohuollon tiimin toiminta tukee asiakkaan mahdollisimman itsenäistä kotona asumista. Tehdyn asiakastyön tilastoinnin kehittäminen avohuollon tiimissä on parantanut asiakastyön dokumentointia ja seuranta.

Kaustiselle sijoittuvan kehitysvammaisten uuden asumispalveluyksikön rakennuttaja ja vuokraaja on valittu ja suunnittelu on käynnistynyt. Soite alueen laajuinen kehitysvammaisten asumispalveluiden tarveselvitys on päätetty ja tulosten analysointi aloitettu.

Työkyky hanke on lähtenyt aktiivisesti liikkeelle ja ryhmämuotoisen avotyön kehittäminen on alkanut. Työkyky -hankkeessa on tehty asiakkaille Kykyviisari -arviointeja, joilla arvioidaan asiakkaan työ- ja toimintakykyä. Vallaton vammaistyö hanke on saanut rahoituksen ja toiminta alkaa kesälomakauden jälkeen.

Koronan vauhdittamana käyttöön otettuja teams kokouksia, videovisitt asiakaskäyntejä ja sähköisiä yhteydenpitotapoja on edelleen käytetty ja todettu niillä olevan monia positiivisia kokemuksia.

Vammaispalveluihin tulleiden hakemusten käsittely on raportointi ajanjaksolla hidastunut. Alkuvuonna hakemuksista pystyttiin käsittelemään 99,5 % 90 päivän sisällä, nyt päätös on pystytty tekemään 90 päivän sisällä 86,15 %. Myös käsittelyyn ottaminen 7 päivän sisällä on vähentynyt 77 %sta 64,5 %iin. Eli vammaispalveluiden sosiaalityön resurssi ei toimintamallien kehittämisestä huolimatta pysty kaikilta osin käsittelemään hakemuksia lain edellyttämässä ajassa.

Henkilöstön sairauspoissaolojen osalta tilanne näyttää edelleen kohentuneen. Sairauspoissaolopäiviä on ollut ajalla 1-6/21 yht. 17,2/htv kun niitä vastaavalla ajanjaksolla viime vuonna oli 22,9/htv. Sairauspoissaolojen määrä on viime vuoteen verrattuna noin 450 päivää pienempi. Vammaispalvelun toimialue on asiakaspalautejärjestelmän kautta saanut alkuvuoden aikana 62 palautetta, joissa arvioidaan toiminnan tasoksi 4,5/5, eli erittäin hyväksi. Laadunhallintajärjestelmän itsearvioinnissa vammaispalveluiden osalta kehittämiskohteiksi ovat nousseet laitehuollon prosessi sekä eettisten ongelmien menettelytapojen määrittely.

Osassa palveluita näkyy edelleen niiden tavallista pienempi käyttö. Mm. kuljetuspalveluita käytetään huomattavasti vähemmän kuin korona pandemiaa edeltävänä aikana. Vammaispalveluiden budjetoiduista toimintakuluista on kesäkuun loppuun mennessä toteutunut vain 41,2 %. Mm. asiakaspalveluiden ostot ovat 440 000 € edellisvuotta pienemmät. Kustannukset ovat 2019 vuotta pienemmät, mutta selkeästi jo kasvaneet 2020 vuodesta, joten voidaan ajatella, että koronan vaikutus palveluiden käyttöön ja kustannuksiin on pienenemässä ja vammaispalveluiden kustannustaso normalisoitumassa.

Tuloslaskelma, tuhatta€	Tot 1-6/2020	%lv	Tot 1-6/2021	Muutos €	Muutos %	Tp 2020	Ta 2021
Toimintatuotot yhteensä	15 624,5		16 646,6	1 022,1	107 %	34 244,4	40 176,7
Palkat ja palkkiot	-3 608,1	-23,1 %	-3 888,1	280,0	108 %	-7 761,0	-8 783,1
Henkilöstösivukulut	-885,9	-5,7 %	-948,3	62,5	107 %	-1 924,7	-1 881,1
Asiakaspalvelujen ostot	-3 307,3	-21,2 %	-3 748,6	441,3	113 %	-8 017,4	-9 448,1
Muiden palvelujen ostot	-1 142,4	-7,3 %	-1 182,9	40,5	104 %	-2 559,5	-3 720,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-192,6	-1,2 %	-195,9	3,3	102 %	-475,4	-483,6
Avustukset	-3 556,3	-22,8 %	-3 844,6	288,3	108 %	-8 164,9	-9 192,4
Muut toimintakulut	-813,6	-5,2 %	-844,6	31,0	104 %	-1 609,6	-1 935,9
Ulkoiset kulut	-13 506,1	-86,4 %	-14 653,1	1 146,9	108 %	-30 512,6	-35 444,2
Sisäiset kulut	-2 106,2	-13,5 %	-1 957,2	-149,0	93 %	-3 700,2	-4 837,9
Toimintakulut yhteensä	-15 612,3	-99,9 %	-16 610,2	997,9	106 %	-34 212,8	-40 282,1
Toimintakate	12,2	0,1 %	36,4	24,2	299 %	31,6	-105,4
Rahoitustuotot ja -kulut yht	-1,0	0,0 %	-0,4	-0,6	42 %	0,0	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-9,4	-0,1 %	-1,0	-8,4	11 %	-12,3	-15,5
Yli-/Alijäämä	1,8	0,0 %	35,0	33,2	1896 %	19,4	-120,9

Taulukko: Vammaispalveluiden toimialueen tuloslaskelma 1-6/2021

Tanja Witick

Toimialuejohtaja

Johtamisen ja tuotannon tukipalveluiden toimialue

Talous- ja tilastointipalveluissa on valmistauduttu valtionkonttorin automaattisen talousraportoinnin käyttöönottoon ja ensimmäinen osavuosikatsaus on laadittu XBRL-taksonomian mukaisena. Alkuvuonna on panostettu voimakkaasti talousviestinnän lisäämiseen. Soiten ja jäsenkuntien väliseen talousraportointiin tarkoitettu Numerus-dashboard on päivitetty uuteen ulkoasuun ja samalla tietosisältöjä on uusittu. Jäsenkuntien talousjohdon kanssa on aloitettu säännölliset kokoontumiset, joiden tarkoituksena on edelleen lisätä tiedonvälitystä Soiten talousraportoinnin osalta. Tiedolla johtamiseen kehitetään uusia työkaluja ja toimintatapoja osana Rakennuudistus –hanketta.

Tietohallinnossa on käynnistynyt Lifecare MR2020 version käyttöönottoprojekti ja tarvittavat palvelinpäivitykset versiopäivitystä varten on tehty. Lifecare kehittämiskumppanuuden muutossopimus on hyväksytty ja työ käynnistynyt yhdessä 7 muun kumppaniorganisaation kanssa. Kuvantamisen (neaLink) palvelinpäivitykset käynnissä alkuvuoden aikana. Lisäksi tietohallinnon työpanosta käytetty on runsaasti rakennuudistuksen eri hankkeissa.

ALMA tuotannonohjausjärjestelmän laajentaminen kiinteistöpuolelta myös muualle Soiten toimintoihin, esimerkiksi lääkintäteknikkaan, tietohallintoon, Soiten irtaimistorekisteriin ja projektinhallintaan. Tavoitteena on keskittyä yhteen järjestelmään usean eri järjestelmän sijaan. Käynnissä on hankkeita liittyen mm. mobiiliin käyttöympäristöön, integraatiot mm. U4-järjestelmään, uuden kulunvalvontajärjestelmän ja EBO-valvomoympäristön käyttöönotto kesällä 2021. EBO-valvomossa yhdistyy samaan valvomoympäristöön kulunvalvonnan hallinta, kiinteistöautomaatio, paloilmoitinjärjestelmä ja voidaan ohjata esimerkiksi hissihälytykset, palohälytykset, päällekarkaushälytykset.

Soitessa otettiin käyttöön 1.4.2021 uusi versio hallinnollisten asioiden asiarekisteristä (Dynasty10), jonka myötä kirjaamisprosessia uudistettiin ja nykyaikaistettiin sekä tiedonohjaussuunnitelmaa päivitettiin. Myös viranhaltijapäätökset julkaistaan Soiten verkkosivuilla kyseisen asiarekisterin kautta. Asiarekisterin käyttöönoton yhteydessä myös hankintaprosessi liitettiin ko. tietojärjestelmään entistä voimakkaammin. Hankintaprosessia arvioidaan ja kehitetään vuoden 2021 aikana sekä tarkastellaan, onko ko. tietojärjestelmä tarkoituksenmukainen työkalu hankinnoille kuntayhtymässä.

Rakentamisen osalta keskussairaalan alueella merkittävimpiä hankkeita ovat H2 saneeraus, joka valmistuu kesällä 8/2021, F-siiven saneeraus, joka valmistuu loppukesästä 2021. Patologian laboratorion rakentaminen alkaa loppuvuonna 2021. Lisäksi käynnissä on tilastrategiakonsultin kilpailutus. Terveystieteiden oppilaitos on siirtynyt Soiten hallintaan maaliskuussa 2021 ja suurimpana vuokralaisena siellä on Kokkolan kaupunki. Koronaan liittyvien suojainten ja rokotusten käynnistyminen työllistävät varastojen ja logistiikan henkilökuntaa.

Jätehuollon uutta palvelusopimuksen mukainen toiminta on käynnistynyt hyvin. Siivouksen kilpailutuksen Kokkolan kaupungilta vuokrattuihin kohteisiin on tehty ja uudet toimijat ovat aloittaneet työt.

Tekninen johtaja, Jukka Mäkelä jäi eläkkeelle kesällä 2021 ja virkaan valittu Pekka Nevanperä aloitti teknisenä johtajana 1.6.2021. Alkuvuonna Eija-Liisa Heikkilä on palannut virkavapaalta takaisin henkilöstöjohtajan virkaan. Hankintajohtajan virkaan on valittu Anne Harjunpää 29.6.2021.

Hyvinvointialueen valmistelutyöt alkavat ja niihin kohdistuu merkittävästi Soiten tukipalveluiden työpanosta, mikä hidastaa tukipalveluiden kehittämistyötä.

Tuloslaskelma, tuhatta€	Tot 1-6/2020	%lv	Tot 1-6/2021		Muutos €	Muutos %	Tp 2020	Ta 2021
Toimintatuotot yhteensä	26 006,9		25 728,8		-278,1	99 %	51 121,0	53 391,8
Palkat ja palkkiot	-9 382,5	-36,1 %	-9 359,9	-36,4 %	-22,6	100 %	-19 860,8	-20 145,2
Henkilöstösivukulut	-2 031,3	-7,8 %	-2 045,1	-7,9 %	13,8	101 %	-4 260,8	-4 257,4
Muiden palvelut	-4 992,7	-19,2 %	-5 159,5	-20,1 %	166,8	103 %	-9 979,3	-12 923,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 152,3	-8,3 %	-2 440,2	-9,5 %	287,9	113 %	-4 647,2	-4 863,8
Muut toimintakulut	-2 331,9	-9,0 %	-1 920,8	-7,5 %	-411,1	82 %	-3 352,3	-3 789,6
Ulkoiset kulut	-20 890,6	-80,3 %	-20 925,5	-81,3 %	34,8	100 %	-42 100,3	-45 979,7
Sisäiset kulut	-2 219,3	-8,5 %	-2 164,0	-8,4 %	-55,4	98 %	-4 025,9	-2 313,8
Toimintakulut yhteensä	-23 110,0	-88,9 %	-23 089,4	-89,7 %	-20,5	100 %	-46 126,2	-48 293,5
Toimintakate	2 896,9	11,1 %	2 639,3	10,3 %	-257,6	91 %	4 994,8	5 098,2
Rahoitustuotot ja -kulut yht	0,1	0,0 %	-4,0	0,0 %	4,1	-5783 %	-0,1	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-2 901,0	-11,2 %	-2 738,5	-10,6 %	-162,5	94 %	-4 994,7	-5 098,2
Yli-/Alijäämä	-4,0	0,0 %	-103,2	-0,4 %	-99,1	2555 %	0,0	0,0

Taulukko: Johtamisen ja tuotannon tukipalveluiden toimialueen tuloslaskelma 1-6 /2021

Pasi Hämäläinen
Toimialuejohtaja

Sosiaali- ja terveydenhuollon suoritteet

Suoritekatsaus					Muutos-%
Toimialue	Mittari	2019/1-6	2020/1-6	2021/1-6	1-6.20/21
Terveyden ja sairaanhoidon palvelut	Toimialueen erikoissairaanhoidon viralliset käynnit	84 480	77 149	84 485	9,5 %
	Toimialueen erikoissairaanhoidon nettohoitopäivät	24 524	21 862	22 833	4,4 %
	Yhteispäivystyksen päivystyskäynnit	15 836	14 056	14 340	2,0 %
	Syntyneet	803	916	843	-8,0 %
	Leikkaukset	2 549	2 086	2 531	21,3 %
	Suun terveydenhuollon vastaanottokäynnit	49 129	38 113	52 725	38,3 %
	Perusterveydenhuollon vastaanottokäynnit	49 151	36 428	94 621	159,7 %
	Etä- ja digikontaktit perusterveydenhuollon vastaanottopalveluissa	48 739	38 185	63 895	67,3 %
	Hoito ja hoiva	Yleislääketieteellisten osastojen nettohoitopäivät	15 834	14 304	15 178
Kotihoidon ja kotisairaalan kotikäynnit		292 858	290 520	289 864	-0,2 %
Perheiden palvelut	Kotihoidon videopuhelukontaktit	3 729	5 976	15 348	156,8 %
	Äitiys- ja lastenneuvolan käynnit ja kotikäynnit	17 305	15 884	14 792	-6,9 %
	Äitiysneuvola, käynnit	6 536	5 092	4 596	-9,7 %
	Lastenneuvola, käynnit	10 773	10 792	10 196	-5,5 %
	Perhesuunnitteluneuvola, käynnit	2 263	2 082	1 923	-7,6 %
	Ilmainen ehkäisy, käynnit	913	1 152	1 074	-6,8 %
	Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, käynnit	17 326	12 682	15 590	22,9 %
	Lastensairaalan viralliset käynnit (sis. lastenpäivystys)	11 900	9 917	10 885	9,8 %
	Lastensairaalan nettohoitopäivät	1 955	1 688	1 552	-8,1 %
	Lasten ja nuorten osasto 1 nettohoitopäivät	1 507	1 127	912	-19,1 %
	Vastasyntyneiden teho nettohoitopäivät	448	561	638	13,7 %
	Lastenpsykiatrian osasto nettohoitopäivät	1 043	674	960	42,4 %
	Nuorisopsykiatrian osasto nettohoitopäivät	1 325	1 312	1 599	21,9 %
	Aikuispsykiatrian osasto nettohoitopäivät	8 871	7 760	6 887	-11,3 %
	Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluita käyttäneet asiakkaat	3 262	3 108	3 304	6,3 %
	Aikuisten mielenterveyspalvelut, käynnit	22 554	23 570	25 177	6,8 %
	Lastenpsykiatria, käynnit	2 098	2 056	2 675	30,1 %
	Nuorisopsykiatria, käynnit	2 828	3 184	3 593	12,8 %
	Lasten ja nuorten terapia pkl, käynnit	1 115	1 011	1 115	10,3 %
	Lasten ja nuorten pkl ja päiväsaaraala, käynnit	4 784	4 801	5 180	7,9 %
	Lastenpäivystys, asiakaskontaktit	14 915	11 073	16 740	51,2 %
	Lasten kotisairaala, käynnit	587	494	843	70,6 %
	Kodin ulkopuolelle sijoitetut	135	149	143	-4,0 %
	Perhehoitoon sijoitetut	53	62	98	58,1 %
	Laitoksiin sijoitetut	11	19	40	110,5 %
	Lastensuojeluilmoitusten määrä	1 051	1 109	1 482	33,6 %
	Lapset puheeksi keskustelut, määrät	314	391	324	-17,1 %
Vammais- palvelut	Toimintakeskusten toimintapäivät			19 941	
	Asunnonmutostyöt, asiakkaat	340	364	385	5,8 %